

Recta final de la reforma del Mercat de Sants

- » La rehabilitació ha vetllat pel patrimoni monumental del mercat i alhora ha incorporat la màxima eficiència energètica.
- » 3.000 metres quadrats d'oferta comercial de parades tradicionals i amb la incorporació d'un autoservei.
- » Els carrers de l'entorn s'estan reurbanitzant per convertir l'entorn en una nova zona amb prioritat per als vianants.

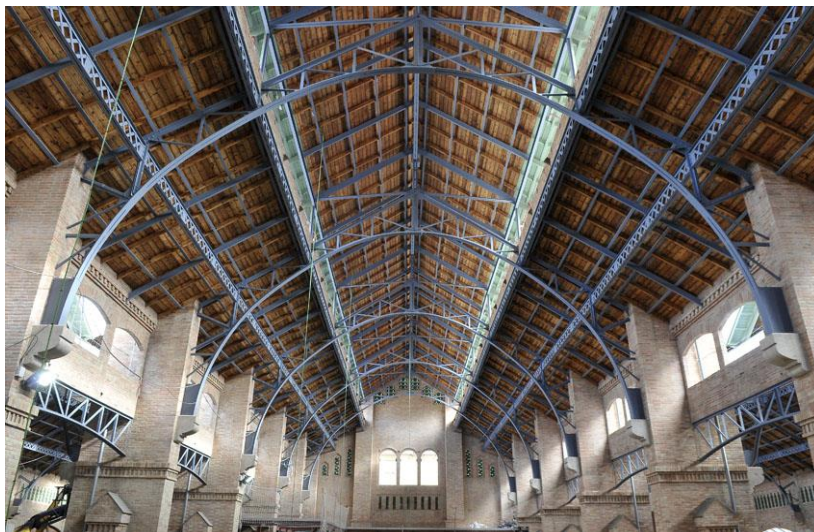
» Sants, a punt d'enllestir les obres de reforma del mercat

La tercera fase de les obres de remodelació de Sants està arribant al seu tram final. En el termini d'un mes, aproximadament, hauran acabat i serà el moment de començar unes altres: les obres de construcció de les noves botigues per part dels seus propietaris i de la instal·lació de l'autoservei, que l'Institut Municipal de Mercats de Barcelona (IMMB) ja va adjudicar en un concurs públic a Mercadona. Està previst que el mercat pugui obrir portes als seus clients durant la propera primavera.

Seguint amb el model de remodelació dels mercats de Barcelona i perquè el mercat de Sants gaudeixi d'unes instal·lacions comercials competitives, la nova oferta comercial inclou les parades tradicionals i una àrea d'autoservei, a més de nous serveis com ara aparcament i climatització. La inversió feta en el conjunt de la reforma, a través de les 3 fases d'obra, ha estat de 9,8 milions d'euros.

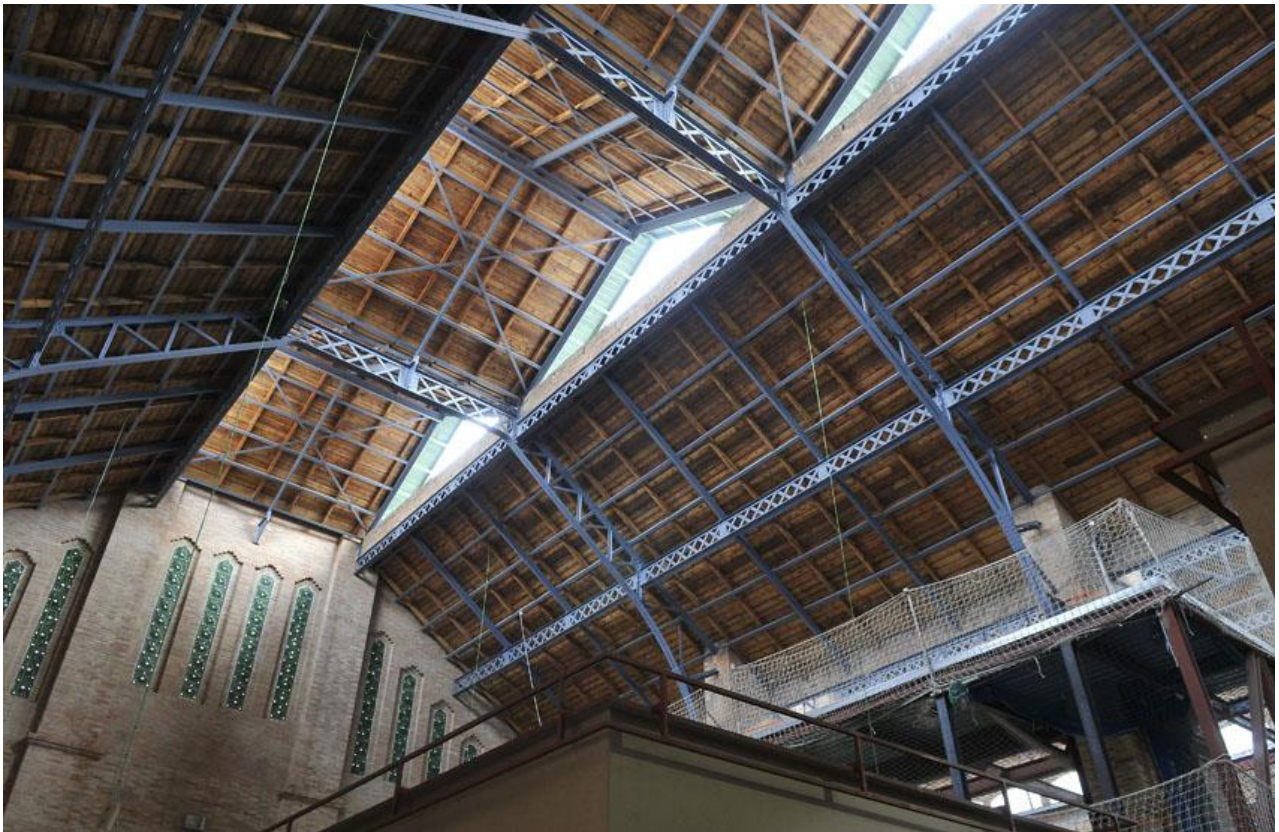
Entre les obres realitzades en l'actual tercera i última fase destaquen:

- Rehabilitació integral de la coberta i dels desguassos pluvials.
- Restauració dels elements ornamentals modernistes de les façanes.
- Reordenació de la sala de vendes, ampliació de passadissos, millora dels accessos a peu pla des del carrer, un cop s'ha ajustat el nivell de paviment interior per eliminar les escales.
- Adequació de nous espais per a la introducció de noves ofertes comercials, i construcció de l'àrea d'oficines i espais polivalents.
- Actualització de les instal·lacions de subministrament d'aigua, electricitat, il·luminació, telefonia, megafonia i de seguretat contra intrusió i antiincendis.
- Incorporació d'un sistema de climatització interior, incloent tant calefacció com refrigeració.
- Introducció de les instal·lacions necessàries per a l'ús de les noves tecnologies: compra on-line, pagament amb targeta i informatització dels serveis.

Aquestes millores venien precedides d'unes altres dues fases d'un gran impacte, ja que s'hi ha treballat en la remodelació de la infraestructura: es va enderrocar l'interior de la planta de vendes, es va excavar en el subsòl per construir-hi tres noves plantes, i s'han fet les instal·lacions prèvies dels nous sistemes que, gràcies a l'aigua freàtica, serviran per dotar al mercat d'instal·lacions de climatització per al confort tèrmic tant a l'hivern com a l'estiu. Un mercat on s'ha preservat el seu caràcter singular, d'estil modernista.

El projecte de remodelació del mercat de Sants es va adjudicar en un concurs públic a l'estudi d'arquitectura Pb2 Projecte, dirigit per l'arquitecte Josep Llobet i Bach. Amb la renovació del mercat, no només es preserva un edifici modernista i un valor patrimonial, sinó que es pretén que ajudi a dinamitzar comercialment l'entorn del barri, de la mateixa manera que la reforma del mercat de la Llibertat ha suposat una millora tant per al comerç de la zona com de la qualitat de vida dels veïns.

Cal destacar que a la segona planta soterrani s'ha habilitat l'espai per a l'aparcament dels clients. Mentre que a la planta soterrani -1 s'ha creat un espai per a la càrrega i descàrrega de les mercaderies –el de més gran superfície- i els serveis de recollida selectiva de la brossa, amb prou alçada perquè hi puguin entrar camions i facin les maniobres necessàries. També hi haurà magatzems per als paradistes i per al supermercat que s'hi instal·larà.

» 3.000 metres quadrats d'oferta comercial amb autoservei

Una de les parts més espectaculars de l'obra va consistir en l'excavació de les noves plantes inferiors (soterrani). En aquesta fase, es van protegir els pilars centrals que suportaven l'estructura interior i la coberta del mercat, i es van recolzar temporalment en una nova estructura metàl·lica. Mentrestant, s'han construït els nous pilars de formigó armat al soterrani, que rebran la càrrega o pes dels pilars preexistents a nivell de la planta baixa.

La planta a nivell de carrer disposa d'uns 3.000 metres quadrats destinats a oferta comercial, dels quals la meitat es destina a les noves parades de venda i l'altra meitat a l'àrea d'autoservei. S'ha ajustat el nivell del paviment interior de manera que els clients podran utilitzar les entrades principals del recinte sense haver de pujar o baixar esglaons, al contrari del que succeïa fins ara.

Mentre tenen lloc les obres, els venedors desenvolupen la seva activitat comercial en un mercat provisional instal·lat a la Rambla Badal. L'Associació de comerciants del Mercat de Sants va aprovar el 5 de març de 2008 per una amplíssima majoria del 94% donar llum verd a l'inici del procés de reforma del mercat que proposa l'Institut Municipal de Mercats (IMMB). El mes de desembre del 2009, es van iniciar les obres de remodelació del mercat.

» Màxima eficiència energètica a les instal·lacions

El Mercat de Sants incorporarà aïllament tèrmic en les façanes i cobertes, així com vidre aïllant en les obertures, per fer possible l'obtenció d'unes condicions tèrmiques interiors adients.

El confort tèrmic també es regularà amb una instal·lació de climatització que captarà aigua del nivell freàtic, la conduirà fins a una bomba de calor condensada per aquesta aigua i la retornarà al subsòl sense alterar-ne la composició.

La bomba de calor condensada per aigua del nivell freàtic abastirà als aparells climatitzadors que tractaran l'aire de l'interior de l'edifici, escalfant-lo o refredant-lo en funció de les necessitats de cada època de l'any.

Aquest sistema de climatització suposa un estalvi energètic substancial, de l'ordre d'una sisena part respecte dels sistemes habituals consistents en bombes de calor condensades per aire. Els criteris de màxima eficiència energètica s'estenen a altres instal·lacions com ara l'enllumenat interior; amb sensors de presència, o bé l'abastament d'aigua; amb mecanismes reguladors de cabal a les aixetes, i mecanismes de doble descàrrega o de descàrrega als serveis higiènics, per citar alguns exemples.

» Principals actuacions comercials al nou mercat de Sants

- Establiment d'un nou equilibri entre oferta i demanda que garanteixi la viabilitat econòmica i comercial dels negocis orientats al producte fresc.
- La proposta final de mix comercial que es planteja és el resultat de la conjunció de diferents variables: dades demogràfiques, renda disponible, competència a la zona d'influència, entre d'altres.
- Introducció d'un autoservei de mitjana superfície, orientat tant al producte alimentari com a bens QNA (quotidià no alimentari).
- Ampliació dels horaris als nous hàbits de consum.
- Introducció i reforçament de serveis complementaris, com el servei a domicili.
- Adequació d'espais per activitats cíviques i promocionals.

» L'entorn del mercat, una nova zona de vianants

Coincidint amb la fase final d'obres del mercat, l'Ajuntament de Barcelona ha impulsat un projecte d'urbanització i remodelació dels carrers que envolten l'equipament, en concret, els carrers de Sant Jordi, Sant Medir, Daoíz i Velarde, i Càceres, que passen a tenir una plataforma única pavimentada amb peces de formigó prefabricat, i per tant, a convertir-se en una nova zona amb prioritat de pas per als vianants, amb una inversió d'1,15 milions d'euros.

El carrer Càceres i el carrer Daoíz i Velarde ja han quedat reurbanitzats, i el carrer de Sant Medir està pràcticament acabat. Al carrer de Sant Jordi l'obra començarà després de Reis, i està previst que acabi a finals de febrer. Així doncs, les obres principals dels carrers afectats per aquesta remodelació quedaran acabades coincidint amb l'obertura del nou equipament, i aquests vials es podran transitar amb normalitat. Quan acabin aquests treballs, restarà pendent la instal·lació dels nous fanals, del mobiliari, i la plantació de l'arbrat, que està prevista al mes de febrer perquè és l'època idònia per la plantació dels arbres.

La remodelació dels carrers que envolten el mercat transformarà un entorn de 4.232 m², en zona amb prioritat de pas de vianants, amb dos trams de carrers reservats exclusivament per a vianants que són el carrer de Sant Medir entre el carrer de Sants i el carrer de Càceres, i el carrer de Daoíz i Velarde entre el carrer de Sant Jordi i el carrer de Sant Medir. Es tracta d'una millora integral: nou mobiliari urbà, nou arbrat (excepte al carrer Daoíz i Valverde), nou enllumenat públic a base de làmpades LED, i els serveis que actualment discorren aeris passen a estar soterrats, fet que també contribueix a millorar molt l'aspecte paisatgístic d'aquest entorn.

» Antecedents i història

El mercat de Sants, situat dins el barri del mateix nom, al Districte de Sants-Montjuïc, és un dels mercats emblemàtics de la xarxa municipal de Barcelona. Va ser projectat pels arquitectes Pere Falqués Urpí i Antoni de Falguera Sivilla, i inaugurat el 1913.

L'edifici d'estil modernista va trigar setze anys a construir-se (entre 1897 i 1913), té l'estructura de murs i pilars d'obra vista de maó ceràmic, amb mosaics ornamentals de ceràmica vidriada policroma a les façanes. A la teulada, encavallades de ferro i acabat exterior inicial de xapa de zinc, tot i que abans de l'actual remodelació l'acabat exterior era de plaques ondulades de fibrociment.

En les darreres dècades, les successives crisis del comerç alimentari han deixat la seva empremta al mercat, que en canvi no ha afrontat intervencions importants de modernització. Així, abans de la reforma, el nombre d'establiments que estaven tancats eren un indicador de la necessitat d'una actuació que reconduís la situació, tot aprofitant per actualitzar tant físicament com comercial aquest equipament perquè continuï sent la principal referència comercial d'alimentació en aquest barri. En l'entorn immediat del mercat està en marxa una intervenció urbanística important, relacionada amb la cobertura de les vies del tren i la millora de l'accessibilitat dels habitants de l'altra banda de les vies a Sants.

El mercat forma part d'un barri amb llarga tradició comercial, que va impulsar un dels eixos comercials pioners de la ciutat, agrupat entorn a la carretera de Sants, de gran dinamisme. El mercat de Sants no pot quedar deslligat d'aquest impuls, pel que podem considerar la seva remodelació com a prioritària per al seu futur i l'entorn.

Mercats en fase de remodelació

- **Sant Antoni:** Actualment, s'està realitzant la fase del projecte de remodelació que comporta, principalment, la construcció de la infraestructura sota rasant, un cop ja es van fer els murs pantalla per fer l'execució dels fonaments.
- **Ninot:** Última fase d'obres després de l'excavació del soterrani on s'ubicaran l'aparcament, la zona de càrrega i descàrrega i l'autoservei. S'estan acabant les obres de fonamentació i estructures fins a la cota zero.
- **Boqueria:** Pel que fa a les obres de la Pl. de la Gardunya, al mercat de la Boqueria, el mes de setembre es va obrir al públic el nou aparcament que dona servei a comerciants i a clients. La planta logística estarà acabada abans de l'estiu 2014.
- **Sant Martí:** Es va iniciar la primera d'una sèrie de fases d'obres que no afecten l'activitat comercial del mercat i tenen l'objectiu de millorar els accessos, tancar i endreçar l'espai de càrrega i descàrrega i brossa i instal·lar una nova façana. Les obres van ser adjudicades a l'empresa ACSA Obras e Infraestructuras SAU.
- **Bon Pastor i Vall d'Hebron:** En fase de redacció dels projectes de remodelació dels dos mercats. La remodelació del mercat del Bon Pastor, s'inclou dins d'un projecte urbanístic més ambiciós de millora del barri.
- **Guinardó:** El 2010 es van iniciar les obres d'execució del projecte del Mercat del Guinardó. S'ha adjudicat a Grup Supeco Maxor S.L.U (Grup Carrefour) la gestió de l'espai d'autoservei.

Enguany s'han finalitzat les obres de renovació dels Mercats de la Guineueta i del de Provençals, inaugurats el passat estiu, i el 25 de setembre es va obrir al públic el nou edifici d'Encants Barcelona.

Autoserveis als mercats de Barcelona

Ja són 24 els mercats (dels 39 alimentaris) que tenen dins del seu recinte un autoservei. Cadenes de súpens importants han confiat en l'aposta comercial dels equipaments municipals. *Caprabo-Eroski* es pot trobar a Sagrada Família, Concepció, Lesseps, Felip II, Canyelles, Santa Caterina i Barceloneta; *Mercadona* a Fort Pienc, Poblenou, Guineueta, Ninot i Sants; *Bon Preu* a Llibertat i la Marina; *Super Estalvi* a Les Corts, Clot i Sarrià; *Sorli Discau* a Ciutat Meridiana; *Consum* a Trinitat i Sant Gervasi; *OpenCor* a Hostafrancs; *Carrefour* a Provençals, Grup Supeco a Guinardó i Activitats Organitzatives S.L a Sant Martí.